

BUSINESS REGION GÖTEBORG

KALLELSE

Konstituerande Styrelsemöte i Business Region Göteborg AB

Måndagen den 4 mars 2019, kl. 13,30-16,00

Plats: Business Region Göteborg, Östra Hamngatan 5, Mötesrum Kunskapen

Ärende

1. Sammanträdet öppnas
2. Val av protokolljusterare
3. Föregående mötesprotokoll
4. Val av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande (*Anders Sundberg, 5 min*)
5. Överlämning David Ljung och Anders Sundberg (*15min*)
6. Beslut om firmatecknare i Business Region Göteborg AB (*Patrik Andersson, 5 min*)
7. Remiss svar Ridsport (*Patrik Andersson, 10 min*)
8. Val av ombud till årsstämmor i minoritetsägda bolag 2019 (*Patrik Andersson, 15 min*)
9. Information gällande Business Region Göteborg AB:s styrelserepresentation på MIPIM 2019. (*Patrik Andersson, 10 min*)
10. Information/input inför styrelsekonferens 23/4-24/4 samt tider för möten med VD mars/april 2019 (*Patrik Andersson, 30 min*)
11. Information om remiss ÖP/FÖP Göteborg Stad (*Jessica Waller, 20 min*)
12. Övriga frågor

Kallade:

Styrelseledamöter:

David Ljung (s)	Bengt Forsling (s)
Hans Rothenberg (m)	Håkan Eriksson (v)
Stefan Svensson (m)	Olov Langenius (d)
Eva Ternegren (mp)	Angela Ayward (mp)
Anders Sundberg (m)	Stefan Gustafsson (s)
Marie Östh Karlsson (s)	Marith Hesse (m)
Miguel Odhner (s)	Boris Leimar (sd)
Peter Lindh (s)	
Lennart Olsson (l)	

Verkställande direktör Patrik Andersson
Vice VD Eva-Lena Albihn

Sekreterare Roland Adrell

Välkomna!

Patrik Andersson
VD

Måndagen den 11 februari 2019, kl. 13.30 – 17.30

Plats: Business Region Göteborg, Östra Hamngatan 5, Mötesrum Världen

Närvarande: David Ljung	Ordförande	
Eva Ternegren	1:e vice ordförande	
Anders Sundberg	2:e vice ordförande	
Stefan Svensson	Ledamot	
Miguel Odhner	”	
Marie Östh Karlsson	”	
Hans Rothenberg	”	
Lennart Olsson	”	
Patrik Andersson	Vd	
Roland Adrell	Sekreterare	
Pia Areblad	BRG	(§ 4)
Annbrith Svensson	Lekmannarevisor	(§ 7)
Mai-Britt Wilhelmson	”	”
Stefan Elmgren-Warberg	Sakkunnigt biträde, Stadsrevisionen	(§ 7)

1 Sammanträdet öppnas

Ordförande öppnade sammanträdet

2 Val av protokolljusterare

Anders Sundberg utsågs att jämte ordföranden justera protokollet.

3 Föregående mötesprotokoll

Föregående mötesprotokoll lades med godkännande till handlingarna.

4 Information process handlingsplan för Näringslivsstrategiska programmet

Pia Areblad lämnade en rapport.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

5 Fastställande av Årsrapport 2018

Patrik Andersson redogjorde för Årsrapport 2018.

Styrelsen fastställde Årsrapport 2018.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

6 Fastställande av Årsredovisning 2018

Patrik Andersson redogjorde för Årsredovisning 2018.

Styrelsen beslutade fastställa årsredovisning 2018.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

7 Fastställande av granskningsredogörelse

Annbrith Svensson, Mai-Britt Wilhemson och Stefan Elmgren-Warberg redogjorde för lekmannarevisorernas granskningsredogörelse.

Styrelsen antecknade rapporten.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

8 Minoritetsägda bolag

8.1 Val av ombud till årsstämmor 2019 i minoritetsägda bolag

Styrelsen beslutade att bordlägga frågan till nästa sammanträde.

8.2 Nominering av styrelseledamöter

Patrik Andersson lämnade en bakgrund.

Styrelsen beslutade att nominera följande styrelseledamöter.

- Sahlgremska Science Park Hans Rothenberg
- Almi Företagspartner Väst AB David Ljung
- Almi Invest Västsverige AB David Ljung

Inför föredragningen lämnade Hans Rothenberg och David Ljung sammanträdet och deltog sålunda inte i besluten.

8.3 Arvodering

Patrik Andersson lämnade en rapport.

Styrelsen beslutade att uppdra till representanterna på årsstämman i respektive science park att lägga fram förslag på att arvodet för styrelseordförande kan höjas till två prisbasbelopp. Beslut gäller under förutsättning att Chalmers fattar motsvarande beslut.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

8.4 Information ägardialoger Science Parks

Patrik Andersson lämnade en bakgrund och föredrog ett tjänsteutlåtande.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

9 Förslag på att förlänga svarstid till Stadshus AB gällande ägardialog

Patrik Andersson lämnade en bakgrund.

Styrelsen beslutade att lämna förslag till Göteborgs Stadshus ABs styrelse på förlängd svarstid inom områdena "Utvecklingen inom life science", Artificiell intelligens och Göteborg" samt "Makroekonomisk utveckling". Styrelsen i BRG bör behandla frågan den 10 juni 2019.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

10 Beslut deltagande av styrelserepresentanter Mipim 2019

Patrik Andersson lämnade en bakgrund till Göteborgs stads deltagande i årets MIPIM.

Styrelsen beslutade att utöver tjänstemännen, BRG:s presidium eller de styrelseledamöter som presidiet sätter i sitt ställe (högst tre personer) ska representera BRG på MIPIM 2019.

11 Tjänstemannabehandlade remisser 180901 – 181231

Patrik Andersson redogjorde för av BRG avgivna remissvar.

12 Information utmärkelse årets mest intressanta internationella etablering

Patrik Andersson informerade.

Styrelsen diskuterade frågan.

Styrelsen beslutade att uppdra åt vd att göra en sammanställning av de priser BRG delar ut och utreda hur information bör ges till styrelsen i BRG.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

13 Information dataskyddsarbetet

Patrik Andersson redogjorde för ett utsänt underlag.

Ett underlag för föredragningen bilägges protokollet.

14 Styrelseutvärdering

Ordförande lämnade en bakgrund till den genomförda styrelseutvärderingen.

Styrelsen diskuterade frågan.

15 Övriga frågor

Följande övriga frågor förelåg.

1. Purple Rain

Patrik Andersson lämnade en rapport.

2. BRG:s fordran på ALMI Invest

Patrik Andersson lämnade en bakgrund. Efter besked från Almi bör styrelsen i BRG fatta beslut vid extra styrelsesammanträde.

3. Brew House

Patrik Andersson rapporterade om hyresförhållandet mellan Brew House och Higab.

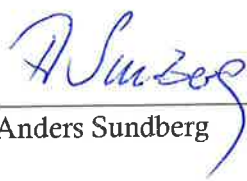
Vid protokollet:

Roland Adrell

David Ljung

Anders Sundberg

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-03-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Val av ordförande och vice ordförande

I enlighet med styrelsens arbetsordning skall styrelsen vid konstituerande styrelsemöte välja ordförande samt en första och en andra vice ordförande.

Styrelsen föreslås utse:

1. Anders Sundberg till styrelsens ordförande
2. Lennart Olsson till förste vice ordförande
3. Angela Ayward till andra vice ordförande

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

2019-03-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Firmatecknare

I enlighet med styrelsens arbetsordning skall styrelsen vid konstituerande styrelsemöte utse firmatecknare.

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Bolagets firma skall tecknas, förutom av styrelsen, av styrelsens ordförande Anders Sundberg, förste vice ordförande Lennart Olsson, andra vice ordförande Angela Ayward och VD Patrik Andersson, två i förening, samt av verkställande direktören avseende löpande förvaltningsåtgärder enligt aktiebolagslagen.

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD

Remissvar

Till: Göteborgs Stad Idrott & förening

Datum: 2019-03-04

GCO Dnr: 0325/15

BRG Dnr: 0404/18

Avdelning Utveckling Nordost

Namn: Dan Melander

Telefon: 031-367 61 72

E-post: dan.melander@businessregion.se

Remissvar från Business Region Göteborg AB (BRG) angående – Göteborgs Stads plan för ridsport 2019-2023

Ärendet

BRG har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på en remiss från idrotts- och föreningsnämnden avseende Göteborgs Stads plan för ridsport 2019-2023. Planen utgår från verksamheter som drivs i ideell föreningsform. Den ska gälla för berörda nämnder och styrelser, främst byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, park- och naturnämnden och idrotts- och föreningsnämnden.

Planens övergripande mål är att ridsporten även i framtiden ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet. Göteborgs ridföreningar har ca 3200 medlemmar 7-25 år, varav ca 2200 går i ridskola. Enligt föreningarna står nästan 1000 barn och ungdomar i kö och efterfrågan förväntas öka.

För att nå målet att fler barn och ungdomar ska ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet har tre delmål identifierats:

- Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten
- Etablera samverkansformer inom frågor som berör ridsporten
- Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar

Remissvaret är styrelsebehandlat i BRGs styrelse 2019-03-04, se bifogat protokollsutdrag.

Yttrande från BRGs styrelse

BRG är projektägare till Stadslandet Göteborg där sju av Göteborgs Stads nämnder är samverkansparter. Stadslandet Göteborg skapar förutsättningar för grön affärsutveckling och grön innovation mellan stad och land. Genom utvecklad samverkan mellan stad, näringsliv, invånare och akademi hittas nya angreppssätt och utvecklas ny kunskap som stärker förmågan att ställa om till en mer koldioxidsnål stad. BRG:s svar tar utgångspunkt i det utvecklingsarbete som bedrivs i projekt Stadslandet Göteborg.

En generell kommentar till hela förslaget är att viljeinriktningen och målet att stärka ridsporten i Göteborg är en mycket positiv och viktig prioritering. De mål, delmål och åtgärder som föreslås i planen är bra.

Utifrån det arbete som pågår i Stadslandet kan vi dock se att vissa frågor och perspektiv kan förstärkas och förtydligas ytterligare. Det handlar framförallt om att förtydliga åtgärderna för samverkan med andra aktörer

Remissvar

Till: Göteborgs Stad Idrott & förening

Datum: 2019-03-04

GCO Dnr: 0325/15

BRG Dnr: 0404/18

Avdelning Utveckling Nordost

Namn: Dan Melander

Telefon: 031-367 61 72

E-post: dan.melander@businessregion.se

inom hästnäringen och de privata hästföretagarna samt om hur åtgärderna skall bidra till en mer jämlik stad. Bred samverkan behövs också med livsmedelsproducenter och skogsägare för att hitta helhetslösningar gällande markfrågan som bidrar till en hållbar utveckling.

Business Region Göteborgs synpunkter**Delmål 1: Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten**

När det gäller att långsiktigt säkerställa mark för ridsporten så är kopplingen till stadens miljöprogram viktig utifrån betande djurs betydelse för öppna landskap och biologisk mångfald.

Det behövs också samordning för bruk av stadens jordbruksmark, utmarker och kulturmarker bland annat kopplat till den Europeiska landskapskonventionen i samverkan mellan staden, ridsporten, de privata hästföretagarna, de nya stadsbrukarna och den stadsnära landsbygdens lokala livsmedelsproducenter.

Frågan om bete och utevistelse i hage för ridsportens hästar berör många andra frågor och kringliggande verksamheter. I Mistra Urban Futures rapport *Matproduktion och urban hållbarhet – Fallstudie från Hisingen och Göteborgs framtida möjligheter* pekar professor Gunilla Almered Olsson och Maria Olsson på att det finns en allt starkare målkonflikt mellan bete för hästar och utveckling av urban och stadsnära livsmedelsproduktion.

Det rapporten också lyfter är att samtidigt som denna intresse- och målkonflikt ökar rörande bruket av åkermark så slyar stadens och de stadsnära skogsområdena igen. Ett utvecklat samarbete i bruket av såväl åkermark, ängsmark, kulturmarker och skogsmarker skulle kunna gynna alla parter så väl praktiskt som ekonomiskt.

Idrottens hållning av häst kan därmed inte ses som ett isolat. Staden behöver mer betande djur i skogsmarker för att stoppa igenväxningen av markerna. Rätt betade marker ger mer biologisk mångfald och återställer gamla kulturmarker med dess flora och fauna. Det skapar också ett mer attraktivt och besöksvänligt landskap vilket är viktigt för den stadsnära landsbygden.

Delmål 2: Etablera samverkansformer inom frågor som berör ridsporten

De förhållningssätt som föreslås för att etablera samverkansformer är bra. Att skapa nätverk med andra aktörer inom hästnäring och jordbruk för erfarenhetsutbyte och gemensamma lösningar liksom att skapa nätverk över kommungränserna i planeringsfrågor som rör ridsporten.

I själva åtgärdsförslagen återspeglas inte dessa förhållningssätt lika tydligt och behöver därför konkretiseras.

Remissvar

Till: Göteborgs Stad Idrott & förening

Datum: 2019-03-04

GCO Dnr: 0325/15

BRG Dnr: 0404/18

Avdelning Utveckling Nordost

Namn: Dan Melander

Telefon: 031-367 61 72

E-post: dan.melander@businessregion.se

För att nå grupper som vanligtvis inte är aktiva inom sporten och som har begränsade ekonomiska resurser föreslås också en tydligare koppling till Göteborgs stads program för en jämlik stad. Till exempel skulle prioriteringar för utveckling av anläggningar, ridleder och ridstigar i Angereds stads- och landsbygdsområden kunna bidra till en sådan ökad jämlikhet i staden. Sådana satsningar kan också bidra till nya arbetstillfällen och hållbar affärsutveckling för kringliggande verksamheter.

För Angereds del med betydande naturkvalitéer i stadsnära landsbygd saknas en långsiktig plan för ridvägar och ridstigar. Angereds omgivande kommuner Ale, Lerum och Partille har samtidigt mer välutvecklade ridvägar och ridstigar. En möjlighet skulle därför vara att anlägga och ansluta sig till dessa kringliggande kommuner i syfte att också höja betydelsen och värdet av nordöstra Göteborg i ridsport sammanhang.

En av åtgärderna kopplat till delmål 2 handlar om fortsatt arbete för effektivare gödselhantering. I Stadslandet har detta varit en viktig fråga då deponikostnaderna för gödsel är betydande för såväl föreningar som privata hästföretagare. Samtidigt finns en potential att skapa en cirkulär ekonomi i dessa flöden. Det är därför viktigt att det fortsatta arbetet för effektivare gödselhantering sker i bred samverkan och inkluderar också innovations- och affärsutvecklande perspektiv i samarbete med de privata hästföretagarna i Göteborg.

Delmål 3: Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar

Åtgärderna kopplade till detta delmål handlar om avtal, hyresnivåer och bidrag. Flera åtgärder fokuserar på underhåll, drift och utbyggnad av ridvägar vilket är bra. Däremot nämns inte ridstigar som komplement till dessa vägar vilket bör övervägas. Frågan om hur prioriteringar skall kunna bidra till ett jämlikt Göteborg bör också lyftas tydligare i skrivningarna. Till exempel är förhållandena sådana i praktiken att de stora och rika klubbarna har mer resurser och vana att söka utvecklingsbidrag och har därmed också lätt att få mer utvecklingsmedel. Något som i sammanhanget också gäller de privata föreningsdrivna ridskolorna. Med ett utvecklat stöd till de mindre anläggningarna i att söka utvecklingsbidrag skulle dessa bättre än i dag kunna utvecklas och därmed få ökade möjligheter att kunna erbjuda fler barn och ungdomar möjlighet att utöva idrotten.

Göteborg 2019-03-04

Susan Runsten
Chef Utveckling Nordost
Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD
Business Region Göteborg AB

Bilagor:

Protokollsutdrag från BRGs styrelsemöte 2019-03-04

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads plan för ridsport 2019 – 2023

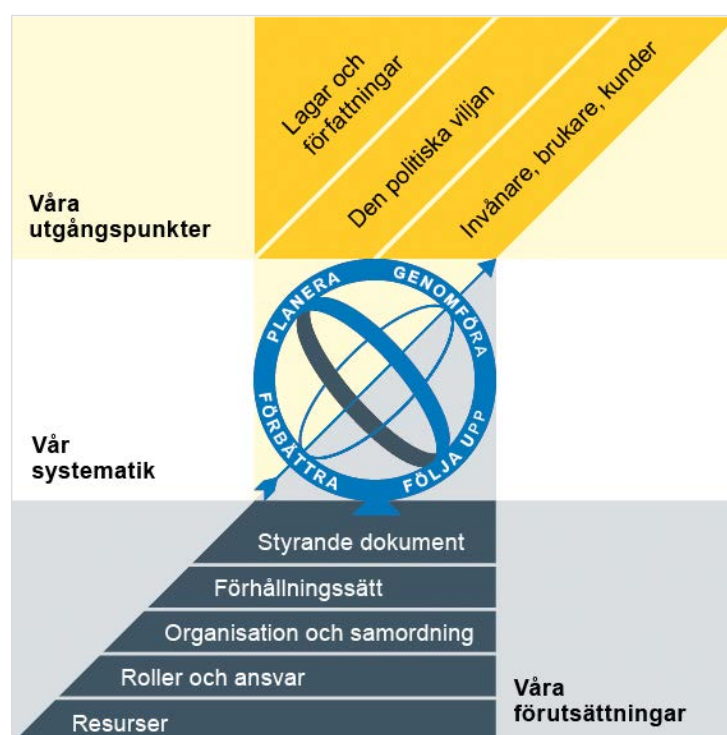
REMISSVERSION

Planerande styrande dokument

Vision
Program
► Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads plan för ridsport 2019 – 2023			
Beslutad av:	Gäller för:	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: Plan	Giltighetstid:	Senast reviderad:	Dokumentansvarig:
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna plan	3
Avgränsning	3
Vem omfattas av planen	3
Giltighetstid	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Kopplingar till andra uppdrag	4
Stödjande dokument	4
Uppföljning av denna plan	4
Planen	5
Utgångspunkter	5
Nationella utgångspunkter	5
Göteborgs Stads utgångspunkter	5
Idrottens utgångspunkter	6
Mål och indikatorer	6
Analys och åtgärder	8
Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten	8
Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten	10
Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar	11
Genomförande	13

Inledning

Syftet med denna plan

Denna plan anger inriktning för kommunens arbete att, med stöd och insatser, skapa bäst nytta för utvecklingen av ridsportens verksamhet, anläggningar och ridvägar.

Avgränsning

Planen utgår från verksamhet som drivs i ideell föreningsform. Privata aktörer som driver ridskola, hyr ut stallplatser och erbjuder rehabiliteringsinsatser har inte inkluderats i planen. Andra aktiviteter som ingår i hästnäringen är tävlingsevenemang och hästturism. De kan bidra till besöksnäring och destinationsutveckling men ingår inte i uppdraget.

Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för berörda nämnder och styrelser, främst byggnadsnämnden (BN) fastighetsnämnden (FN), park- och naturnämnden (PONN) och idrotts- och föreningsnämnden (IOFN).

Giltighetstid

Göteborgs Stads plan för ridsport gäller för perioden 2019 – 2023.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2016-03-17 att en uppdaterad plan för ridsport skulle tas fram parallellt med framtagandet av ett friluftsprogram. Arbetet skulle samordnas av idrotts- och föreningsnämnden och genomföras tillsammans med byggnadsnämnden, fastighetsnämnden och park- och naturnämnden. Uppdraget skulle fokusera på markfrågor och samverkansformer. När staden växer är mark till bostäder en utmaning och nya områden behövs för exploatering. Det är därför viktigt att säkerställa mark för ridsportens utveckling och överlevnad.

Idrotts- och föreningsnämnden antog 2004 en utvecklingsplan för ridsporten i Göteborg efter remiss till stadsdelsnämnder och berörda facknämnder. Utredningen föreslog att prioritera tio ridanläggningar och ett ridområde samt utvecklingsområden och åtgärder.

Koppling till andra styrande dokument

Göteborgs Stads Friluftsprogram 2018 - 2025 är ett styrdokument för arbetet med stadens friluftsliv som antogs i kommunfullmäktige 2018 med målet att Göteborg ska ha ett levande och varierat friluftsliv för alla. Ridning beskrivs som en prioriterad friluftaktivitet ur ett jämställdhetsperspektiv.

Tabell 1. Övriga program och planer som angränsar till Göteborgs Stads plan för ridsport.

Styrande dokument	Fastställare	Giltighet	Diarienumr	Koppling till ridsporten
Översiktsplan Göteborg 2009	Kommun-fullmäktige 2009-02-26	Tillsvidare	0364/07	Vision för långsiktig planering av stadens mark- och vattenanvändning. "Områden med särskilt stora värden" innehåller bland annat rekreationsanläggningar för ridsport.
Grönstrategin	Park & naturnämnden 2014-02-10	Tillsvidare	0480/11	Naturområden ska locka till utevistelse och fysisk aktivitet, särskilt för barn.
Strategi för utbyggnadsplanering	Byggnads-nämnden 2014-02-11	Tillsvidare	0477/11	Ett trivsamt stadsliv ska skapas för folkhälsa och att skydda miljön. Vardagslivet ska stå i fokus, bidra till att förenkla människors liv och målkonflikter ska hanteras noggrant.
Göteborgs Stads folkhälsoprogram	Kommunfullmäktige 2013-06-13	Tillsvidare	1002/08	Stadens verksamhet ska säkerställa flickors och pojkars lika livsvillkor, hälsofrämjande fritidsaktiviteter för barn och unga och öka möjlighet till delaktighet och inflytande.
Göteborgs Stads plan för jämställdhet	För fastställande i Kommunstyrelsen/ Kommunfullmäktige	2018 – 2022	0445/14	Stadens resurser ska fördela lika mellan könen. Jämställdhetsperspektivet ska integreras i planerings- och budgetprocesser.
Göteborgs Stads program för en jämlik stad	Kommunfullmäktige 2018-04-05	2018 - 2026	0327/17	Målområden för att minska skillnader i livsvillkor i staden. <i>Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor</i> innebär att barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid.
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Kommunfullmäktige 2015-06-11	2014 – 2020	0896/13	Rätten till kultur och fritid för personer med funktionsnedsättning och att självständigt ta del och utöva kultur- och fritidsverksamhet.

Kopplingar till andra uppdrag

Kommunfullmäktige har gett idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att utreda hur staden tillsammans med föreningslivet kan skapa bättre möjligheter till en meningsfull fritid för ungdomar i områden där deltagandet i föreningslivet är lågt. Flickors lägre deltagande i föreningslivet ingår i utredningen. Kvinnor är underrepresenterade på stadens anläggningar och en större del av nämndens resurser går till pojkar än till flickor. Förvaltningen ska tillsammans med Västra Götalands Idrottsförbund fördjupa samarbetet för en mer jämlik och jämställd föreningsidrott.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har av nämnden fått i uppdrag att stärka skolidrotten och utveckla samarbetet mellan skolidrottsförbundet och föreningslivet. Arbetet kommer att ledas av skolidrottsförbundet under en tvåårsperiod.

Stadsledningskontoret har föreslagit en hyresmodell där lokaler som ägs av staden eller föreningar ska hyras ut till föreningslivet med enhetlig taxa. Hyresmodellen skulle innebära ett utökat uppdrag för idrotts- och föreningsförvaltningens lokalförmedlingstjänst som förmedlar lokaler och mark till föreningslivet.

Stödjande dokument

Ett kunskapsunderlag finns som bilaga till planen.

Uppföljning av denna plan

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att följa upp planen. Uppföljning ska ske 2021 samt innan giltighetstidens slut 2023.

Planen

Utgångspunkter

Nationella utgångspunkter

Folkhälsomyndigheten beslutade 2018 om ett övergripande mål för folkhälsopolitiken med tydligt fokus på jämlik hälsa. Viktiga målområden är tidiga livsvillkor, boende och närmiljö, inflytande och delaktighet och ett samhälle som främjar ökad fysisk aktivitet.

Boverket lyfter kommunens ansvar för folkhälsa och fysisk aktivitet genom planering, byggande och förvaltning. Den fysiska miljön bör skapa förutsättningar för friluftsliv, motion och rekreation i vardagen. Boverket konstaterar att ridning är en aktivitet som ökar kraftigt och att anläggningar och ridstigar behövs nära bebyggelsen.

Göteborgs Stads utgångspunkter

Göteborgs Stads ska prioritera särskilda målgrupper för att öka jämlikhet, jämställdhet, demokrati och tillgänglighet. För ett jämlikt Göteborg är goda uppväxtvillkor och tillgänglig och meningsfull fritid viktiga målområden. I stadens jämställdhetsplan står att flickor och pojkar ska ges lika villkor och att resurser ska fördelas jämnt mellan könen.

Idrotts- och föreningsnämndens grunduppdrag är att skapa förutsättningar för stadens invånare att idrotta och ha en aktiv fritid och stödja stadens föreningsliv. Särskilt fokus är att nå fler målgrupper och de som vanligtvis inte är aktiva. Det ska finnas ett brett utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga som ger möjlighet för personer med funktionsnedsättning och begränsade ekonomiska resurser att delta. I ett samhälle med ökade klyftor är idrotts- och föreningslivet viktigt för att främja folkhälsa och skapa ett mer jämlikt och jämställt Göteborg.

Göteborgs Stads Friluftsprogram 2018 – 2025 säger att tillgång till friluftsliv ska säkerställas i stadsplaneringen och ge möjlighet till aktiviteter nära bostaden och i naturområden. Aktiviteter som många kan ta del av, är lätta att samordna och sker på naturens villkor ska prioriteras, särskilt de som bidrar till jämlik hälsa och jämställdhet:

”Ridning är populärt, särskilt bland flickor och ska prioriteras ur ett jämställdhetsperspektiv. Särskilda ridvägar har anlagts för att barn- och ungdomsgrupper ska kunna rida ut. Särskilda ridvägar minskar konflikter med andra användare, då det tydligt framgår att gående på ridvägen kan möta ryttare till häst. Tillgång till mark behöver säkerställas för de stall som är utpekade prioriterade av Göteborgs Stad. Vägen till stallen från kollektivtrafiken ska upplevas som trygg och vara omhändertagen” (Göteborgs Stads Friluftsprogram 2018–2025 s. 16)

I *Göteborgs Stads översiktsplan 2009* ingår ridanläggningar i områden med särskilt stora värden för natur och rekreation. I *Strategi för utbyggnad och Grönstrategin* beskrivs vikten av bostadsnära naturområden och möjlighet till rekreation, fysisk aktivitet och utevistelse. När staden växer ska folkhälsa och vardagsliv vara i fokus och hälsofrämjande fritidsaktiviteter för barn och unga utformas utifrån närhet, trygghet och tillgänglighet. Går värden förlorade behöver de kompenseras så att de ger ett ökat värde. Enligt stadens miljöprogram ska *”Göteborg ha ett attraktivt och varierat landskap med en bevarad mångfald av djur och växter”*. Betande djur på ängs- och hagmarker kan bidra till öppna natur- och kulturlandskap och hindra att mark växer igen.

Idrottens utgångspunkter

Riksidrottsförbundets *Strategi 2025* beskriver mål och strategier för att utveckla svensk idrott. De fyra strategiska områdena är; *ett livslångt idrottande, idrottens värdegrund är vår styrka, idrott i förening och idrotten gör Sverige starkare*. Det tidigare synsättet, där en bred barn- och ungdomsverksamhet skulle leda till ett mindre antal elitidrottare, har ersatts med en rektangel där unga, vuxna och äldre med olika bakgrund och livssituation kan och vill träna och tävla under hela livet.

Svenska ridsportförbundets strategier *Ridsport 2025* och *Ridskola 2025* ska skapa förutsättningar för fler att välja ridning och umgås med hästar genom funktionella anläggningar, ökad tillgänglighet och att hålla nere kostnader och priser. Ridskolan ska inspirera till ett livslångt intresse som folkhälsa, fritid eller idrott. Säkerhet för hästar och människor ska vara i fokus och kunskap om ridskolans möjlighet och värden ska öka.

Ridföreningar har olika aktiviteter för sina medlemmar. Vanligt är ridskola och /eller tränings- och tävlingsverksamhet. Tävländare i ridsporten är alltid medlem i en förening, som är de som delar ut tävlingslicenser. En ridanläggning som drivs privat kan ha samma utbud som en förening. Vissa anläggningar drivs privat i samarbete med en förening.

Mål och indikatorer

Bidrar till folkhälsan

Ridning bidrar till folkhälsan genom kombinationen av fysisk aktivitet, samvaron med djur och att vistas i naturen¹. I ridsportens föreningar idrottar barn, unga, vuxna och äldre tillsammans hela livet.

Ridning är en flickdominerad idrott och den fjärde största i Göteborg för flickor 7–25 år (aktiva medlemmar). En ridanläggning är bemannad större delen av dygnet och fungerar ofta som en fritidsgård för unga flickor. På så sätt bidrar ridsporten till målet att behålla flickor i föreningslivet och många som lämnar ridsporten i tonåren återvänder i vuxen ålder. Ridskolan gör det möjligt för fler att rida och ha ett hästintresse utan att äga en häst.

Ridsporten är en av de största idrotterna för personer med funktionsnedsättning och bidrar till allas rätt till en aktiv fritid. Paraidrotten inkluderar fritidsridning för personer med nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Hästen och ridning gör det möjligt att ersätta funktioner som saknas eller är begränsade. Ridning används i terapeutiskt syfte och kallas då för ridterapi eller hästunderstödd terapi och som fysisk aktivitet på recept.

Olika förutsättningar

Idrotter som staden bygger anläggningar för har bättre förutsättningar än de idrotter som bygger och driver egna anläggningar. Staden bygger framförallt anläggningar för idrotter som domineras av pojkar vilket leder till att en större del av kommunens resurser går till pojkar än flickor. Bidrag till föreningar med egna anläggningar motsvarar inte kostnader för en ridanläggning. Konsekvensen blir att flickor inte har jämförbara förutsättningar att träna och tävla i funktionella anläggningar. Avgifter för ridning är högre, jämfört med

¹ Hästnäringens nationella stiftelse. (2018) *Hästen och Folkhälsan – forskning, fakta, goda exempel*. Stockholm: Hästnäringens nationella stiftelse.

andra idrotter som staden bygger för, och ekonomiska förutsättningar är avgörande för att kunna ha ridning som fritidsaktivitet.

Till många ridanläggningar saknas god kollektivtrafik och vägen mellan hållplats och anläggning kan vara lång och osäker. Om barn ska kunna delta är det en förutsättning att vuxna kan skjutsa eller åka med till anläggningen vilket bidrar till ökad ojämlikhet. Personer med funktionsnedsättning begränsas att besöka ridanläggningar och delta i verksamheten när tillgänglighetsanpassade lokaler och särskilt utrustning och utbildad personal och hästar saknas.

Möjligheten att prova på ridsport är begränsad. En skolklass betalar mer om de vill rida i jämförelse med att till exempel åka skridskor där staden tillhandahåller anläggningen. Det subventionerade priset för allmänhetens åkning underlättar för fler att åka skridskor.

Stadens arbete med ridsporten

Ridsporten är viktig för Göteborg och dess invånare men de som vill börja i ridskola måste stå i kö. Göteborgs ridföreningar har cirka 3200 medlemmar 7–25 år, varav cirka 2200 går i ridskola. Enligt föreningarna står nästan 1000 barn och ungdomar i kö och efterfrågan förväntas öka med befolkningen. Även hos vuxna kommer efterfrågan sannolikt att öka sedan ridning godkändes för friskvårdsbidrag.

Stadens förhållningssätt i det fortsatta arbetet med att utveckla ridsporten är att:

Prioritera ridsporten ur ett folkhälsoperspektiv.

Satsa på ridsporten ur ett jämställdhetsperspektiv.

Utveckla ridsporten ur ett jämlikhetsperspektiv.

I Göteborgs Stads plan för ridsport har ett övergripande mål och tre delmål identifierats. Indikatorer har tagits fram för att följa upp om stadens arbete bidrar till bättre förutsättningar för ridsporten.

Mål i Göteborgs Stads plan för ridsport 2019 - 2023	Indikatorer	Startläge 2017	Mål 2023
Övergripande mål Ridsporten ska även i framtiden vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet.	Antal aktiva medlemmar (7–25 år / totalt)	3200 / 5500	↑
	Antal deltagare i ridskolan (7–25 / totalt)	2200 / 3900	↑
	Avgift i ridskolan, medelpris junior 45 min	179 kr	→
	Andel anläggningar med max <500 m mellan ridanläggning och hållplats	67 %	↑
Delmål 1 Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten	Antal anläggningar med relevant detaljplan.	4	↑
	Antal anläggningar med 10-åriga avtal.	1	↑
	Antal ridanläggningar.	15	↑

	Geografisk spridning av ridanläggningar i regionindelningen ² .	>1/region	➡
Delmål 2 Etablera samverkansformer inom frågor som berör ridsporten	Antal träffar i ridsportgruppen 2019–2023.	0	⬆
	Medverkan av ridsportgruppens ordinarie deltagarförvaltningar på möten 2019–2023	0	⬆
	Andel föreningar som samverkar med stadsdelen respektive skolidrotten.	50 % 33 %	⬆
	Andel bidragsgodkända ridföreningar.	78 %	⬆
Delmål 3 Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar	Investeringsbidrag och kommunal borgen till ridsporten (tkr)	1050 tkr / 1130 tkr	⬆
	Särskilt driftsbidrag till ridsporten (tkr)	2925 tkr	⬆
	Andel anläggningar med omklädningsrum.	67 %	⬆
	Andel trygga vägar till ridanläggningen	50 %	⬆
	Antal anläggningar anpassade för personer med funktionsnedsättning.	50 %	⬆
	Antal föreningar med särskilda aktiviteter för personer med funktionsnedsättning.	4	⬆
	Andel anläggningar med anslutande ridvägar.	87 %	⬆
	Tillgång på ridvägar (kilometer).	68,7	⬆
	Antal incidenter på ridvägar.	-	⬇

Analys och åtgärder

Åtgärderna för att nå delmålen utgår från de utmaningar ridsporten har. En nämnd ansvarar för genomförandet av respektive åtgärd inom tidplanen.

Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten

Göteborg växer och fram till 2035 beräknas antalet invånare öka med 150 000 personer och 80 000 bostäder ska byggas. Konkurrensen om mark ökar och målkonflikter uppstår.

Många av ridsportens anläggningar ligger på stadens reservmark vilket innebär att marken kan bli intressant för annan användning. Det är en utmaning att hitta annan mark till ridsporten eftersom ridanläggningar är ytkrävande och kräver tillgång till ridvägar. Ökad bebyggelse nära en ridanläggning innebär fler människor och ökad trafik vilket riskerar att påverka säkerhet och möjlighet att rida ut i naturen. Samtidigt leder ökad befolkning till större efterfrågan på ridsport.

² Regionindelning som upprättats för fritids- och föreningsfrågor i samarbete mellan idrotts- och föreningsförvaltningen, social resursförvaltning, stadsdelsförvaltningar och Västra Götalands Idrottsförbund. Regioner: Centrum, Nordost, Hisingen och Väster.

Att bygga eller renovera en ridanläggning innebär investeringar som ridsporten inte klarar på egen hand. Lån- och bidragsgivare kräver ofta avtalstider på minst tio år för större investeringar. De flesta avtal mellan ridföreningar och staden är maximalt fem år. För föreningarna innebär det svårigheter att planera långsiktigt, göra investeringar, söka sponsorer och stora ekonomiska risktagande. Avtalen mellan staden och ridsporten är svåra att jämföra. Typ av avtal, avtalstid och ansvarsfördelningen varierar.

Det saknas kunskapsunderlag och riktlinjer för hantering av ridanläggningar i samhällsplaneringen. En ridanläggning påverkar och påverkas av omgivningen framförallt eftersom verksamheten inkluderar djur. För att vara funktionell behöver en ridanläggning bestå av stall, ridhus, uteridbana, parkering, rast- och beteshagar samt ridvägar. Att rida i naturen är viktigt för hästens och ryttarens hälsa. Ridskolan behöver säkra ridvägar i anslutning till ridanläggningar med säkra bilvägspassager för häst och ryttare. Ridvägar blir obrukbara om kopplingen mellan stall och ridväg kapas eller kraftigt försämras. En ridanläggning kan med fördel ligga i anslutning till eller i ett naturreservat under förutsättning att syfte och föreskrifter är anpassade för ridning.

Åtgärder för delmål 1

För att nå målet att långsiktigt säkerställa mark för ridsport ska staden ha följande förhållningssätt i markfrågan:

Bevara befintliga ridanläggningar så långt som möjligt.

Hitta ersättningsmark om det finns andra planer för mark som idag används för ridsport.

Identifiera mark för att utöka befintliga eller bygga nya anläggningar.

Ta hänsyn till och bevara befintliga ridvägar i stadsutvecklingen.

Delmål 1: Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten.		
Åtgärder	Ansvar	Tidplan
Informera stadens samhällsplanerande organisation om ridverksamhet genom att ta fram ett kunskapsunderlag om ridsporten.	IOFF	2019 Löpande
Inkludera ridsportens behov i planarbete som rör ridsporten genom att involvera idrotts- och föreningsnämnden och ridföreningarna.	SBK	Löpande
Inkludera ridsporten i relevanta dokument för samhällsplanering. Markera ridanläggningar i översiktsplanens markanvändningskarta och tematiska kapitel.	SBK	2020
Beskriv förutsättningar för exploatering i områden med ridverksamhet i översiktsplanen.	SBK	2020
Inkludera ridanläggningar i underlagskarta i digital översiktsplan.	SBK	2020
Inkludera ridanläggningar i verktyg för samhällsplanering. Markera ridanläggningar i kommunens kartverktyg Gokart.	IOFF	2019 Löpande
Inkludera ridvägar i verktyg för samhällsplanering. Markera ridvägar i kommunens kartverktyg Gokart.	PONF	2019 Löpande

Se över befintliga avtal mellan staden och ridsporten. Där långsiktiga förutsättningar finns förläng till minst 10 år. Prioritera geografisk spridning och anläggningar med goda kommunikationer för barn och unga.	FK	2019
Aktualisera planläggning av ridanläggning på kommunal mark.	IOFF	2019
Pröva möjlighet för detaljplan hos SBK för ridanläggningar som IOFF aktualiserat. Sträva efter sammanhängande ytor.	FK	Vid beställning
Identifiera annan mark som långsiktigt kan säkras för ridverksamhet och säkra nya ridanläggningar. Prioritera tillgänglighet för barn och unga. Placera gärna i anslutning till jordbruksmark eller naturreservat.	FK	2020

Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten.

Idrottsanläggningar är komplexa vilket även gäller ridsportens anläggningar vars verksamhet bygger på djur som kräver tillsyn och skötsel stora delar av dygnet. En mängd myndighetskrav måste uppfyllas bland annat Jordbruksverkets djurskyddslagstiftning. Miljöförvaltningen kontrollerar hantering och spridning av gödsel, som är en av de största driftskostnaderna för ridföreningarna. Fastighetskontoret har i uppdrag att effektivisera gödselhanteringen i staden³. Konsumentverket betraktar ridskolan som en tjänst och kräver utbildade ledare ur ett säkerhetsperspektiv⁴. Anställd personal omfattas av arbetsmiljölagen. Sammantaget leder myndighetskraven till ökade kostnader för ridsporten och styrelsen måste förutom att driva föreningen även ha kunskap om byggnader och arbetsmiljö. Kontakt med olika myndigheter sker på dagtid vilket är en utmaning för det ideella föreningslivet.

Ridsporten har vissa särskilda förutsättningar jämfört med andra idrotter men ridsportens behov liknar också andra föreningars. Ridsporten uppmanas att jobba med inkludering och behöver stöd i att rikta insatser för att nå nya målgrupper. Ridskolans aktiviteter är huvudsakligen på kvällstid vilket ger möjlighet att använda anläggningen som en resurs för staden till andra verksamheter som arbetsträning och rehabilitering på dagtid. Ridanläggningar är bemannade stora delar av dygnet men befintlig personal har för stor arbetsbelastning för att utöka med fler aktiviteter. Flickor spenderar mycket tid i stallet och uttrycker vikten av att det finns vuxna i närheten.

I stadens naturområden leder ökad befolkning, stort intresse för friluftsliv och nya aktiviteter som växer i popularitet till konflikter och problem på anlagda ridvägar.

Åtgärder för delmål 2

I arbetet med att etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten ska staden ha följande förhållningssätt:

Effektivt använda kommunens samlade resurser till häst- och ridverksamheter.

Skapa nätverk med andra aktörer inom hästnäring och jordbruk för erfarenhetsutbyte

³ Göteborgs Stad, Fastighetsnämnden (2017) § 323 7736/16 Långsiktig lösning kring gödselhantering, avrapportering av uppdrag från nämnden den 21 november 2016, § 344.

Göteborg: Göteborgs Stad.

⁴ SFS 2004:451 Produktsäkerhetslagen Stockholm: Finansdepartementet.

och gemensamma lösningar i frågor som rör häst- och ridverksamhet.
Skapa nätverk över kommungränserna i planeringsfrågor som rör ridsporten.

Delmål 2: Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten.		
Åtgärder	Ansvar	Tidplan
Inrätta och samordna en kommunintern Ridsportgrupp.	IOFF	2019
Delta i stadens ridsportgrupp med syfte att fortsatt utreda åtgärder för ridsporten och fungera som referensgrupp i frågor som berör ridsporten.	FK, SBK PONF	Löpande
Tillfällig representation i gruppen: stadsdelsförvaltningar, miljöförvaltningen, grundskole- och utbildningsförvaltningen, arbetsmarknad & vuxenutbildning, trafikkontoret, länsstyrelsen, Business region Göteborg, GotEvent, Göteborg & Co, Göteborgs & Bohusläns Ridsportförbund, Västra Götalands Regionen med flera.		
Ridsportgruppens särskilda uppdrag		
- Bevaka och följa upp åtgärder i Göteborgs Stads plan för ridsport.	IOFF	Löpande
- Identifiera andra vägar än ridvägar som kan användas för ridning och förbättra förutsättningar till samnyttjande på dessa.	PONF	2019
- Samarbeta med grannkommuner om planering av ridanläggningar.	IOFF	Löpande
- Samarbeta med grannkommuner om ridvägar och kartor/information.	PONF	Löpande
- Tillsammans med ridsporten undersöka möjligheterna att använda ridanläggningar till offentlig verksamhet och civilsamhälle.	IOFF	2021
- Fortsatt arbete för effektivare gödselhantering på stadens hästanläggningar	FK	2020
- Initiera samarbete med trafikkontoret för säkrare vägar till anläggningarna.	IOFF	2021
- Medverka till att förbättra förutsättningar till häst- och ridsporttävlingar.	IOFF	Löpande
Bilda en utvecklingsgrupp för att tillsammans med ridföreningar, Göteborgs- och Bohusläns ridsportförbund, Västra Götalands Idrottsförbund och Göteborgs Parasportförbund utveckla anläggningar och verksamhet.	IOFF	2019 Löpande
Ridutvecklingsgruppens särskilda uppdrag		
- Vara referensgrupp till Ridsportgruppen.		Löpande
- Utveckla insatser för att nå nya målgrupper till ridsporten		2021
- Utveckla insatser för ökad tillgänglighet.		2022
- Inkludera ridsporten i utredningar och projekt som rör föreningslivet.		Löpande
- Underlätta kontakten med myndigheter för ridsporten.		Löpande
- Skapa beredskap för ändrad lagstiftning och krav på lösgående djur.		2019
- Uppskatta ridsportens behov av investeringar, drift och underhåll.		2019
- Presentera ridanläggningar, som andra idrottsanläggningar, i stadens tillgänglighetsdatabas.		2023
- Tillsammans med ridsporten upprätta system för inrapportering av incidenter på ridvägar.		2019

Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar

Göteborgs Stad bygger vanligtvis sporthallar, fotbollsplaner, simhallar och ishallar. På senare år har i samband med sporthallsbygge även lokaler för friidrott och gymnastik

specialanpassats. Staden bygger och driver inte ridanläggningar men äger fastigheter som arrenderas till ridsporten. Fastighetsägaren har det yttersta ansvaret för att fastigheten når upp till myndighetskraven för den verksamhet som den är avsedd för. I praktiken skrivs ansvaret över på ridföreningarna vars resurser inte räcker till att underhålla fastigheterna. Ridsportens anläggningar har generellt inte samma standard som stadens idrottsanläggningar som omklädning och tillgänglighetsanpassning. Många ridanläggningar har stort behov av underhåll och upprustning. Några klarar inte myndighetskraven och har dispens att driva verksamheterna. Föreningar som äger eller driver anläggningar kan söka bidrag av staden för drift och investering. Bidragens storlek begränsas av krav på egeninsats, bidragstak och total bidragsbudget. Föreningar med höga drifts- och investeringskostnader har svårt att spara till eget kapital och står för en större andel av kostnaderna. Bidrag ges inte för personal- eller hästkostnader.

Konsekvensen blir att en stor del av ridsportens resurser och ideella krafter går till att driva anläggningar. Aktiva inom ridsporten, som till stor del är unga flickor, har sämre förutsättningar att utöva sin fritidsaktivitet, än aktiva inom andra idrotter och betalar en större del av kostnaden själva. Det offentliga stödet gynnar i större utsträckning pojkar idrottande genom att bidrag är per aktivitet och deltagartillfälle vilket främjar lagidrotter och i högre grad går till tävlingsidrott än motionsverksamhet.⁵

Det finns anlagda ridvägar i staden men det saknas resurser för att underhålla befintliga och anlägga nya ridvägar. Placering av ridvägar försvåras när mark i allt större utsträckning behövs för bostäder och andra verksamheter.

Åtgärder för delmål 3

För att nå målet att skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga anläggningar ska staden ha följande förhållningssätt:

Bidra till att ridanläggningar når upp till myndighetskrav och stadens standard för idrottsanläggningar och prioritera social- och miljömässig hållbarhet.

Vårda kommunens anläggningar som arrenderas till ridsporten.

Öka stöd till investeringar, underhåll och drift av ridsportens anläggningar.

Värna om ridning i naturen som en viktig del av ridverksamheten.

Delmål 3: Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar		
Åtgärder	Ansvar	Tidplan
Se över stadens avtal med ridsporten. Skapa jämförbara avtal med tydlig prissättning och ansvarsfördelning mellan fastighetsägare och hyresgäst.	FK	2019
Utreda konsekvenser i hyresnivåer om staden tar ett ökat underhållsansvar/förvaltaransvar för ridanläggningar.	FK	2020
Sträva efter samlat fastighetsägaransvar.	FK	Löpande
Se över regler för investeringsbidrag så att ridsportens förutsättningar blir mer lika de idrotter som staden bygger för.	IOFF	2019
Inkludera förslag till ökat investeringsbidrag till ridsporten, och andra idrotter som staden inte bygger för, i budgetprocessen.	IOFN	2020

⁵ Centrum för idrottsforskning (2018). *Statens stöd till idrotten – uppföljning 2017*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.

Se över reglerna för bidrag till drift och underhåll för ridsportens anläggningar och andra idrotter som staden inte bygger för.	IOFF	2019
Inkludera förslag till ökat bidrag till drift och underhåll till ridsporten i budgetprocessen.	IOFN	2020
Inkludera fortsatt årlig drift av befintliga ridvägar i budgetprocessen.	PONN	2020
Inkludera underhållsbehov av befintliga ridvägar i budgetprocessen	PONN	2020
Inkludera kostnad för att ta fram en plan för utbyggnad av ridvägar i budgetprocessen.	PONN	2020
Inkludera förslag till utbyggnad, drift och underhåll av nya ridvägar i budgetprocessen. Utveckla ridvägsnätet i anslutning till ridskolor och mellan ridföreningar och andra ridanläggningar. Samarbeta med hästturism vid planering av ridvägar.	PONN	2021
Öka medvetenheten om ridsport och ridning i naturen. Informera ryttare och allmänhet om ridvägar och allemansrätten.	PONF	2019

Genomförande

Genomförandet av Göteborgs Stads plan för ridsport förutsätter att ansvariga organisationer avsätter resurser. Ekonomiska konsekvenser för respektive nämnd behandlas i ordinarie budgetprocess. Det är viktigt att berörda förvaltningar fortsatt samarbetar vid genomförandet. En åtgärd i en förvaltning kan indirekt få konsekvenser i en annan. Om fastighetsnämnden tar ett större ansvar för underhåll av stadens ridanläggningar och hyror därmed höjs krävs beredskap i idrotts- och föreningsnämnden. Idrotts- och föreningsförvaltningen ska inrätta och leda arbetet med en kommunintern ridsportgrupp som ska fungera som samverkans- och referensgrupp för frågor som rör ridsporten. Representanter från stadens övriga förvaltningar, bolag och andra aktörer deltar vid behov.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2018-11-21

Diarienummer 0325/15

Handläggare

Anna Ekdahl

Telefon: 031-368 21 28

E-post: anna.ekdahl@ioff.goteborg.se

Göteborgs Stads plan för ridsport 2019–2023

Förslag till beslut

I idrotts- och föreningsnämnden

1. Idrotts- och föreningsnämnden skickar förslag till "Göteborgs Stads plan för ridsport 2019–2023" på remiss enligt sändlista, bilaga 1.
2. Idrotts- och föreningsnämnden beslutar att remissyttranden ska lämnas till förvaltningen senast 2019-03-29.
3. Idrotts- och föreningsnämnden förklarar besluten omedelbart justerade.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2016 att en uppdaterad plan för ridsport med fokus på markfrågor och samverkansformer skulle tas fram. Arbetet skulle samordnas av idrotts- och föreningsförvaltningen och genomföras tillsammans med stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och park- och naturförvaltningen.

Planen syftar till att ge inriktning för kommunens arbete att, med stöd och insatser, skapa bäst nytta för utvecklingen av ridsportens verksamhet, anläggningar och ridvägar. Arbetet med planen har skett i dialog med ridsportförbundet och ridföreningar i Göteborg. Ett övergripande mål har delats upp i fyra delmål och åtgärder har identifierats.

Förvaltningen föreslår att nämnden skickar Göteborgs Stads plan för ridsport på remiss till remissinstanser enligt bifogad lista och att remissvar ska ha lämnats till förvaltningen senast 2019-03-29.

Ekonomiska konsekvenser

Göteborgs Stads plan för ridsport ska vara styrande för stadens arbete med markfrågor, ekonomiskt stöd och andra insatser som påverkar ridsporten. För att genomföra de åtgärder som idrotts- och föreningsnämndens ansvarar för i planen måste resurser avsättas. Personella resurser som behövs prioriteras inom ordinarie bemanning. Några åtgärder inkluderas i förvaltningens planerade arbete, till exempel en översyn av bidragsregler och fördelning av föreningsbidrag. Förvaltningen förordar en successiv utökning av "anläggningsbidrag" till verksamheter som kommunen inte bygger anläggningar till. Ridsporten kommer därmed att ges bättre förutsättningar tillsammans med andra verksamheter i liknande situation. Enligt förvaltningens nuvarande analys av bidragsutfallet för 2018 finns det utrymme för att genomföra ett första steg i sådan förändring/förstärkning under 2019. Om detta ska ge påtagliga och långsiktiga effekter för ridsporten, och andra idrotter i motsvarande situation, krävs därefter antingen kommunbidragstillskott eller omfördelningar.

Barnperspektivet

Ridsporten är en viktig idrott och fritidsaktivitet för barn och unga i Göteborg stad och målet med planen är att ridsporten även i framtiden ska vara tillgänglig för barn och unga. Ökat stöd till ridsporten gör det möjligt att hålla nere kostnader för barn och unga.

Jämställdhetsperspektivet

Ridsporten domineras av flickor och är den fjärde största idrotten för flickor i Sverige och i Göteborg. En satsning på ridsporten gynnar flickors idrotts- och fritidsaktiviteter och bidrar till målet att öka jämställdheten i fördelningen av förvaltningens resurser.

Mångfaldsperspektivet

Ridning är en populär fritidsaktivitet för personer med funktionsnedsättning. Få aktiva inom ridsporten kommer från socioekonomiskt utsatta områden. En satsning på ridsporten ska göra det möjligt för fler att prova på och välja ridning som idrott och fritidsaktivitet genom att begränsa avgifter för deltagare i ridsporten och öka anpassning av ridanläggningar för personer med funktionsvariation. Geografisk spridning av ridanläggningar i staden, bra kollektivtrafik och trygga vägar mellan hållplats och anläggning bidrar till en ökad tillgänglighet.

Miljöperspektivet

God kollektivtrafik och säkra gång- och cykelvägar till ridanläggningarna minskar behovet av bil för att ta sig till ridanläggningarna. En effektivare gödselhantering kan ta tillvara på näringsämnen från hästgödsel och minska övergödningen. Renoveringar och investeringar på ridanläggningarna ska minska miljöpåverkan genom miljövänliga och hållbara lösningar.

Omvärldsperspektivet

Många kommuner har nyligen genomfört utredningar om ridsporten som resulterat i satsningar av olika slag på ridsporten. Det kommunala ägandet av ridanläggningar har ökat över tid.

Bilagor

1. Begäran om yttrande på förslag; Göteborgs Stads plan för ridsport 2019–2023
2. Göteborgs Stads plan för ridsport 2019–2023
3. Kunskapsunderlag - Ridsporten i Göteborg

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2016-03-17 idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att ta fram en uppdaterad plan för ridsport med fokus på markfrågor och samverkansformer. Arbetet skulle genomföras tillsammans med byggnadsnämnden, fastighetsnämnden och park- och naturnämnden. I detta ärende ska idrotts- och föreningsnämnden ta ställning till om förslag till "Göteborgs Stads plan för ridsport 2019–2023" ska skickas på remiss enligt bifogad lista samt om remissvaren ska lämnas till förvaltningsbrevlådan senast 2019-03-29.

Beskrivning av ärendet

Idrotts- och föreningsförvaltningen tog fram en utvecklingsplan för ridsporten som godkändes av nämnden 2004-02-10 (diarienummer 0491/02). Syftet med planen var att ridsporten och kommunen skulle samarbeta för att kommunens ekonomiska stöd och insatser skulle göra bäst nytta för ridsporten. Åren 2007–2008 anslog Göteborgs Stad 40 miljoner till ridsporten. Idrotts- och föreningsnämnden beslutade om 20 miljoner till anläggningsstöd på de prioriterade ridanläggningarna och park- och naturnämnden ansvarade för 20 miljoner till ridvägar. Rapport beträffande särskilt anslag för satsning på ridsporten i Göteborg godkändes av idrotts- och föreningsnämnden 2010-02-09 (§ 4, diarienummer 0491/02).

En motion 2015 lyfte behovet av en uppdaterad plan för ridsport. Berörda nämnder tillstyrkte uppdraget. Kommunfullmäktige gav 2016-03-17 (§ 29, diarienummer 1007/15) idrotts- och föreningsnämnden samordningsansvaret för att tillsammans med park- och naturnämnden, fastighetsnämnden och byggnadsnämnden ta fram en uppdaterad plan för ridsport utifrån Friluftsprogrammet. Hur respektive förvaltning berörs redovisas nedan:

Stadsbyggnadskontoret • Översiktsplan 2009 • Arbetar med ny översiktsplan • Tar fram fördjupade översiktsplaner och detaljplaner • Handlägger bygglov	Fastighetskontoret • Arrenderar mark och byggnader • Skriver avtal och underhåller byggnader • Exploaterar mark • Förvaltar skogsmark - skogsbilvägar
Park och naturförvaltning • Arrenderar mark • Förvaltar allmän plats park/naturmark och ej planlagda naturområden. • Anlägger och underhåller ridvägar.	Idrotts- och föreningsförvaltningen • Delar ut bidrag till föreningsaktiviteter • Handlägger bidrag till drift av anläggning och investeringar samt kommunal borgen • Ger rådgivning

Organisation och genomförande

Representanter från de fyra förvaltningarna har ingått i arbets- och styrgrupp. Arbetet har skett i dialog med såväl ridsportförbundet som de lokala ridföreningarna. En enkät gick ut till de ridföreningar som 2017 var medlem i ridsportförbundet och/eller sökte bidrag från idrotts- och föreningsförvaltningen. Av 20 föreningar svarade 18, fördelade på 15 anläggningar. Representanter från arbetsgruppen har träffat föreningarna på deras anläggningar, i enskilda samtal och i gemensamma möten för ridsporten. Dialog har även skett med andra intressenter. I maj 2018 arrangerades ett seminarium om ridsporten i Göteborgsregionens kommuner och studiebesök har genomförts på ridanläggningar i andra kommuner. Under arbetets gång har berörda nämnder informerats om uppdraget. Ridsportförbundet och ridföreningarna har haft möjlighet att lämna synpunkter.

Efter dialog med stadsledningskontoret har uppdraget landat i en plan för ridsport enligt stadens riktlinjer för styrande dokument med giltighetstid 2019–2023. Syftet med planen är att kommunens arbete att, med stöd och insatser, skapa bäst nytta för utvecklingen av ridsportens verksamhet, anläggningar och ridvägar. Det övergripande målet är att ridsporten även i framtiden ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet.

Delmål har identifierats för att nå upp till målet.

1. Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten.
2. Etablera samverkansformer inom frågor som berör ridsporten.
3. Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar.

Åtgärder för varje delmål har identifierats och en nämnd ansvarar för varje åtgärd. Indikatorer har tagits fram för att mäta måluppfyllelsen. Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för uppföljning av planen. Som bilaga till planen finns ett kunskapsunderlag som kan revideras under planens giltighetstid. Planen skickas efter behandling i idrotts- och föreningsnämnden på remiss enligt sändlista, bilaga 1. Därefter behandlas den åter i idrotts- och föreningsnämnden innan vidare behandling i kommunstyrelsen.

En bred betydelse av begreppet ridsport har använts där inte bara Svenska Ridsportförbundets grenar har inkluderats utan även andra grenar inom häst- och ridsport. Arbetet har inkluderat all hästverksamhet som drivs i ideell föreningsform och inte bara de tio ridanläggningar med ridskola och ridområdet som prioriterades 2004.

Förvaltningens bedömning

Uppdraget har tolkats som att staden ska bidra med ökat stöd och bättre förutsättningar för ridsporten att driva verksamhet och anläggningar. Ökat stöd till ridsporten ger kommunen möjlighet att uppmuntra ridsportens föreningar till aktiviteter som riktar sig till fler barn och ungdomar och nya målgrupper. Genom samverkan kan ridanläggningar användas för offentliga verksamheter vilket ökar möjligheten att nå prioriterade grupper.

Utredningsarbetet med planen har bidragit till ökad medvetenhet och kunskap om ridsporten. Tjänstepersoner från olika förvaltningar har deltagit i arbetet och politiker i berörda nämnder har informerats om uppdraget. Samarbete och dialog mellan ridföreningar och idrotts- och föreningsförvaltningen har utvecklats. Föreningar har informerats om bidrag och andra insatser riktade till föreningslivet och förvaltningen har fått ökad kännedom om ridsportens verksamhet.

Respektive nämnd ansvarar för åtgärder i planen och att inkludera resurser för att genomföra åtgärderna i ordinarie budgetprocess. Förvaltningen fortsätter arbetet med ridsporten under våren 2019 utifrån de åtgärder som finns i Göteborgs Stads plan för ridsport 2019–2023. Arbetet med översyn av bidrag till investeringar och underhåll samt ridutvecklingsgruppens uppdrag påbörjas så snart som möjligt.

Anders Ramsby

Gösta Malmryd

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef

Bilaga 1

2018-11-27

Dnr 0325/15

Ärende

Göteborgs Stads plan för ridsport 2019 – 2023

Remisstid

Svar senast: 2019-03-29

Begäran om yttrande avseende förslag till Göteborgs Stads plan för ridsport 2019 – 2023

Idrotts- och föreningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till Göteborgs Stads plan för ridsport 2019 – 2023. Idrotts- och föreningsnämnden beslutade 2018-12-11 att sända ut planen på remiss. Denna översänds nu för yttrande. Efter remissomgång sker en fortsatt beredning av idrotts- och föreningsnämnden inför slutgiltig behandling och antagande i kommunfullmäktige. Remitanterna ombeds särskilt beakta följande frågeställningar i handläggningen av ärendet:

1. Finns det mål, delmål och åtgärder som ni anser borde strykas/justeras i planen? Om ja - vilka och motivera varför.
2. Saknas mål, delmål och åtgärder som planen borde inkludera? Om ja - föreslå vilka och motivera varför.

Protokollsutdraget och tjänsteutlåtandet/yttrandet ska skickas till förvaltningsbrevlådan för idrotts- och föreningsnämnden; idrottoforening@ioff.goteborg.se med hänvisning till diarienummer 0325/15.

Har ni frågor till idrotts- och föreningsförvaltningen kring planen kontakta anna.ekdahl@ioff.goteborg.se

Anders Ramsby
Förvaltningsdirektör

Lista över remissinstanser

Stadsdelsnämnder

SDN Angered
SDN Askim-Frölunda-Högsbo
SDN Centrum
SDN Lundby
SDN Majorna-Linné
SDN Norra Hisingen
SDN Västra Göteborg
SDN Västra Hisingen
SDN Örgryte-Härlanda
SDN Östra Göteborg

Facknämnder

Byggnadsnämnden
Fastighetsnämnden
Grundskolenämnden
Miljönämnden
Nämnden för arbetsmarknad och
vuxenutbildning
Park och naturnämnden
Trafiknämnden
Utbildningsnämnden

Bolagsstyrelser

Business Region Göteborg
GotEvent
Göteborg & Co

Externa

Västra Götalandsregionen
Göteborgsregionen
Länsstyrelsen Västra Götaland

Civilsamhällets organisationer

Västra Götalands Idrottsförbund
Göteborgs Parasportförbund
Göteborgs & Bohusläns
Ridsportförbund
Alleby Ridklubb
Askim Fältrittklubb
Billdals Ridklubb
Bulycke Ryttarförening
Clarebergs Ridklubb
Gunnesby Hästsportklubb
Göteborg Fältrittklubb
Göteborgs Handikappridklubb
Göteborg Horse & Carriage Club
Göteborg Hästsportklubb
Kättilsröd 4H-gård
Långeberga Ridklubb
Region Vestur
Stall Adams Ryttarförening
Storås Ridklubb
Tolsered 4H-gård
Torslanda Ridklubb
Årekärrs Ridklubb

BUSINESS REGION GÖTEBORG

2019-03-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Val av ombud till årsstämmor 2019 i minoritetsägda bolag.

Bakgrund: Efter att ärendet bordlades vid föregående styrelsemöte (190211) då styrelsen ville ge möjlighet för de nya styrelseledamöterna i BRG att delta, tas nu ärendet upp igen.

Samtliga bolag i Göteborg är inordnade i en koncern. Göteborgs kommun är endast direktägare av ett bolag Göteborgs stadshus AB (GSAB). GSAB är i sin tur direkt ägare av moderbolagen i respektive kluster.

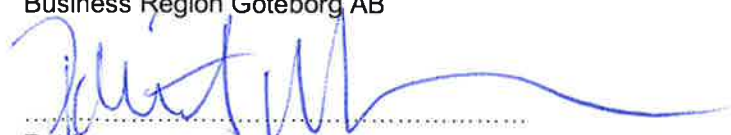
Av riktlinjerna och direktiv för Göteborgs Stads bolag framgår den övergripande ansvarsfördelningen mellan olika nivåer i bolagsstrukturen. Av riktlinjerna och praxis följer att respektive moderbolag ska utse ombud till årsstämman/bolagsstämman.

Styrelsen föreslås besluta att

Utse ombud vid bolagsstämmor under 2019 enligt förslag nedan.

	Datum	Preliminär tid	Ombud/Namn
Lindholmen Science Park AB	23 maj	kl 11-13	
Johanneberg Science Park AB	27 maj	kl 11-13	
Sahlgrenska Science Park AB	14 juni	kl 10.30-11.30	
Almi Företagspartner Väst AB	17 april	kl 10-11.30	
Göteborgs Tekniska College AB	23 mars	kl 8-9.30	

Business Region Göteborg AB

.....
Patrik Andersson
VD

**BUSINESS REGION
GÖTEBORG**

2019-03-04

Till
Styrelsen i
Business Region Göteborg AB

Ärende: Information gällande vilka styrelserepresentanter från BRG som deltar på MIPIM 2019.

Information: BRGs styrelse fattade beslut om styrelserepresentation på MIPIM 2019 (2019-02-11), nedan informeras om vilka som anmälts till MIPIM.

- Anders Sundberg
- Lennart Olsson
- Angela Ayward

Business Region Göteborg AB

Patrik Andersson
VD